

บทที่ 6

อภิปรายผลการวิจัย

แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่หนึ่ง คือ แนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง ระดับ ดีมาก โดยเฉพาะด้านผู้เรียน เพื่อให้มีมาตรฐานสอดคล้องตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (มหาชน)

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามแนวทางการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานตามลำดับ ดังนี้ 1) การมีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน 2) การมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีของผู้เรียน 3) การมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬาของผู้เรียน 4) การมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ของผู้เรียน 5) การมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร 6) การมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของผู้เรียน 7) การมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพที่สุจริตของผู้เรียน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

สถานศึกษาส่วนใหญ่เน้นการนำหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ เข้าสู่การเรียนการสอนและการปฏิบัติจริงการปลูกฝังตลอดเวลาที่มีโอกาส โดยบุคลากรทางการศึกษาทุกคนของโรงเรียนต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้เรียน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนควบคู่กันระหว่างความรู้และคุณธรรม เริ่มต้นจากการปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างสม่ำเสมอจนเป็นลักษณะนิสัย การจัดการเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยนำวิถีชีวิตของชุมชนมาบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระวิชา และชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกกิจกรรมพร้อมกับการเสริมแรงและการจูงใจ เพื่อสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

เมื่อพิจารณาผลการพัฒนาตามมาตรฐานที่ 1 โดยภาพรวมพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพของสถานศึกษา ในจังหวัดนราธิวาส ที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง ระดับดีมาก ได้สะท้อนแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยมีเป้าหมายหลักคือ การจัดการศึกษาหรือกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่

มุ่งเน้นการพัฒนาบุคคลให้มีพฤติกรรมและความคิดที่ดีงาม ตามอุดมคติที่สังคมพึงประสงค์มุ่งพัฒนาความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมที่ดีในบุคคลเพื่อสร้างสรรค์สังคมที่ดีต่อไป โดยแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเยาวชนมีขอบข่ายครอบคลุมแนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก และพฤติกรรม ตามกรอบของค่านิยม จารีต ประเพณี คุณธรรม ศีลธรรมตามหลักศาสนา มาตรฐาน กฎเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ ในสังคม ตลอดจนสภาพในอุดมคติที่ควรจะเป็นทั้งในระดับบุคคล คือ เด็กและเยาวชน ตลอดจนระดับสังคมและประเทศต่อไป

ประเด็นที่น่าสนใจ ในแนวทางการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานของสถานศึกษา คือ การนำหลักธรรมของศาสนาที่ผู้เรียนนับถือและการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ซึ่งมีผลทำให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานได้ ทั้งนี้เนื่องจาก หลักธรรมทางศาสนา โดยเฉพาะผู้เรียนและชุมชนที่เป็นผู้ปกครองของผู้เรียน ที่นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งยึดหลักว่าหลักธรรมทางศาสนาเป็นวิถีชีวิตของมุสลิมทุกคน และการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมกับผู้เรียนก็เป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการถ่ายทอดวิถีชีวิตตามหลักธรรม ของศาสนาโดยตรง รวมทั้งทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างสม่ำเสมอจนเป็นลักษณะนิสัย และบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระวิชา จึงมีผลทำให้สามารถพัฒนาผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานที่ 1 ได้ ซึ่งในสังคมปัจจุบันปัญหาการศึกษาของไทยมีหลายด้าน เช่น ด้านความครอบคลุมและความเสมอภาคในโอกาส ด้านคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา โดยเฉพาะด้านคุณภาพการศึกษา เป็นประเด็นวิกฤตที่ต้องเร่งแก้ไข เพราะมีผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มมากขึ้น แต่ยังไม่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไม่ว่าจะเป็นความสามารถ ความรู้ การคิดวิเคราะห์ การสร้างความรู้ การมีค่านิยมและพฤติกรรมที่เหมาะสมในโลกการทำงาน เช่น การทำงานเป็นทีม ความสามารถด้านการสื่อสารการพูด ความสามารถด้านภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ที่จำเป็นสำหรับการเผชิญกับโลกยุคแห่งการเรียนรู้ ยุคการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และปัญหาเรื่องการอ่อนด้อยในด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่างๆ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544 : 5) เพราะฉะนั้นสถานศึกษาควร ตระหนักถึงปัญหา ดังกล่าว เนื่องจากเยาวชนไทยในยุคปัจจุบันควรได้รับการจัดการศึกษาในด้านความรู้ควบคู่คุณธรรมนั้นคือต้องเป็นบุคคลที่ทั้งเก่งและดี

2. การมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีของผู้เรียน

แนวทางการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีสุขภาพ สุขนิสัยที่ดีนั้น นอกจากการจัดกิจกรรมให้รู้จักออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ แล้วผู้เรียนยังต้องได้รับอาหารและอาหารเสริมที่ครบถ้วนเหมาะสมกับวัย การเฝ้าระวังภาวะทุพโภชนาการของผู้เรียน โดยความร่วมมือของโรงเรียนกับสถานอนามัยและโรงพยาบาลในพื้นที่ในการร่วมตรวจสอบสุขภาพของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการป้องกันให้ผู้เรียนปลอดภัยจากสิ่งเสพติด และสิ่งมอมเมา หลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคร้าย อุบัติเหตุและ

ปัญหาทางเพศของผู้เรียน โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม โดยการนำบุคลากรในหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง เข้ามาร่วมมือในการจัดกิจกรรม/โครงการต่างๆ ตามความเหมาะสม ส่วนในด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและให้เกียรติผู้อื่น โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ แสดงออกอย่างทั่วถึง เช่น การพูดหน้าชั้นเรียน หน้าแถว พร้อมทั้งฝึกให้นักเรียนเป็นผู้พูดที่ดีและเป็น ผู้ฟังที่ดีด้วย ฝึกให้พูดปฏิสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป การสร้างนิสัยการดูแลและช่วยเหลือกัน โดยใช้ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี และทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทั้งนี้พบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาในเรื่องของผู้เรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิตซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาผู้เรียน การที่ผู้เรียนตกเป็นทาสยาเสพติดนั้น จะก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาไม่ว่าจะเป็นการหนีโรงเรียนเพื่อออกไปเสพยา และด้านวิชาการ เนื่องจากผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ ผลการวิจัยสอดคล้องกับบทความของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) (2547) ที่ศึกษาความจริงในสามจังหวัดภาคใต้ ที่พบว่า มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด ยาบ้า กัญชา ยาแก้ไอ เหล้าแห้ง ยาแก้ปวด ยาแก้ไอ กาว กระท่อม เฮโรอีน แพร่ในกลุ่มเยาวชนทั้งในและนอกระบบโรงเรียน ดังนั้นสถานศึกษาควรร่วมมือในการแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการแก้ ปัญหาได้อย่างถาวร

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยในภาพรวมพบว่าสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่สอง ระดับดีมากในจังหวัดนราธิวาส ใช้แนวทางพัฒนาโดยการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงาน ภายนอก ซึ่งมีบทบาทหน้าที่สอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน และสร้างเสริมสุขภาพจิตที่ดีโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องกับบุคคลภายนอกและเพื่อนโดยผ่านทาง กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

3. การมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬาของผู้เรียน

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยในภาพรวมพบว่าสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพ ภายนอก รอบที่สอง ระดับดีมากในจังหวัดนราธิวาส มีแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วม กิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬาอย่างสม่ำเสมอ มุ่งเน้นการเข้าร่วมกิจกรรมที่บ้านและชุมชนโดย การบูรณาการกับกลุ่มสาระและกิจกรรมอื่นๆ ที่ไม่ขัดต่อหลักศาสนา สอดคล้องกับประเพณีที่ดีงาม ของท้องถิ่นและความสนใจของผู้เรียน

จะเห็นได้ว่า แนวทางการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา ในมาตรฐานที่ 1 การมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 การมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีของ ผู้เรียน และมาตรฐานที่ 3 การมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬาของผู้เรียน สถานศึกษา ใช้หลักการเดียวกันเป็นแนวทางในการพัฒนา คือ การใช้หลักการทางศาสนา การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การบูรณาการเข้าในทหกลุ่มสาระการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติจริงอย่าง ต่อเนื่อง จนเกิดเป็นลักษณะนิสัยที่ดี ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นมาตรฐานที่แสดงถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ของผู้เรียน การพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานหนึ่งย่อมส่งผลต่อต่อคุณลักษณะของผู้เรียนตามมาตรฐานอื่นๆด้วย

4. การมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ของผู้เรียน

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยในภาพรวมพบว่าสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่สอง ระดับดีมากในจังหวัดนราธิวาส มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ สรุปลงความคิดอย่างเป็นระบบ และมีการคิดแบบองค์รวม โดยการจัดการเรียนการสอนให้มีทักษะการคิด สรุปลงความคิดอย่างเป็นระบบ และมีการคิดแบบองค์รวม โดยใช้การสอนแบบโครงงานและการทดลองปฏิบัติการ ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ จากประสบการณ์จริง หรือสถานการณ์สมมติ เปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอย่างมีเหตุผล โดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบตามสภาพความเป็นจริง ฝึกให้นักเรียนรู้จักการคิดนอกกรอบ สร้างสรรค์งานศิลปะ ต่างๆ รู้จักการสร้างและพัฒนาผลงานใหม่ และสามารถกำหนดเป้าหมายในอนาคตได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับสุวิทย์ มูลคำ (2547 : 9) ได้สรุปว่า การคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นวัตถุ สิ่งของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริง หรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้ ทั้งนี้แนวทางดังกล่าวยังสอดคล้องกับแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีและสามารถอาศัยร่วมกับผู้อื่นในโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

5. การมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีการดำเนินการแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียน โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ ใช้วิธีการสอนซ่อมเสริมให้แก่ นักเรียนทุกคนตามระดับชั้น พร้อมทั้งครูผู้สอนทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มีการเตรียมความพร้อมพื้นฐานที่แม่นยำและเพิ่มความยาก-ง่ายตามความสามารถของนักเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวไปยังสิ่งที่ไกลตัว ใช้การทดลองปฏิบัติการและการใช้โครงงานเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความสนใจ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีการจัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และเข้าใจถึงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ดีของไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มุ่งพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิตของนักเรียน

ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย และรู้จักการเลือกรับประทานอาหารได้เหมาะสมกับวัย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถทางด้านศิลปะในทุกระดับชั้น และเรียนรู้ด้วยความสุนทรีย์ภาพ โดยใช้การบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีการส่งเสริมทักษะเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การฝึกใช้คอมพิวเตอร์ การปรุงอาหาร การปลูกผัก งานประดิษฐ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกทักษะฟัง พูด อ่านและเขียนทุกคน และลดบทบาทการใช้ภาษาไทยในระหว่างการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการปรับตัวและพร้อมที่จะแสวงหาความรู้ด้านภาษาอังกฤษเพิ่มเติม

โดยสรุป การจัดการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระ สถานศึกษาได้ยึดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ เป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของแต่ละวิชา จัดเนื้อหาและกิจกรรมเป็นขั้นตอนจากง่ายไปหายากและพัฒนาผู้เรียนทุกคนตามระดับความสามารถ ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านและเขียนภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูเกียรติ ถิ่นศรี (2550) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนมีปัญหาด้านคิดวิเคราะห์ การอ่านไม่ออกเขียนไม่คล่อง การที่ผู้เรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยนั้นนับเป็นอุปสรรคที่สำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ ไม่เฉพาะแต่วิชาภาษาไทยเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในวิชาอื่นๆ ด้วย ดังที่ ประพันธ์ วิเศษรัฐกรรม (2532) ได้ศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังไม่เข้าใจภาษาไทย ดีเท่าที่ควร ดังนั้นจึงไม่สามารถเข้าใจบทเรียนที่ครูสอนได้

6. การมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของผู้เรียน

การส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ รอบตัวส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ มีโครงการวางทุกงานอ่านทุกคน เพื่อให้นักเรียนได้อ่านหนังสือทุกวัน พร้อมทั้งมีการจัดบันทึกการอ่านและสรุปความจากเรื่องที่อ่าน โรงเรียนจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ต่างๆที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยมีการดูแลและให้คำแนะนำจากครูผู้สอน การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ห้องสมุด ใช้แหล่งความรู้และสื่อต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการพาผู้เรียนไปศึกษานอกสถานที่ตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

ตามแนวทางนี้จะเห็นได้ว่า สถานศึกษาใช้หลักการสร้างทักษะ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอและน่าสนใจทั้งการสร้างแรงจูงใจ โดยการพาผู้เรียนไปศึกษาสถานที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

7. การมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพที่สุจริตของผู้เรียน สรุปได้ดังนี้

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยในภาพรวมพบว่า สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่สอง ระดับดีมากในจังหวัดนครราชสีมา มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการวางแผนทำงานตามลำดับขั้นตอน โดยใช้แผนผังความคิด มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นทีม เพื่อให้สามารถปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการจัดกระบวนการกลุ่มอย่างชัดเจน พร้อมทั้งมีการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ และฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต และหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ โดยการนำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีพและรู้จักพึ่งพาตัวเองได้

การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน ตามแนวทางนี้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอนตามกระบวนการปฏิบัติที่เน้นการทำงานตามลำดับขั้นตอน เพื่อสร้างทักษะการทำงาน โดยเฉพาะการใช้แผนผังความคิด จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์งานและวางลำดับขั้นตอนการทำงานได้อย่างถูกต้อง จากแนวทางการพัฒนาผู้เรียนเข้าสู่มาตรฐานทั้ง 7 มาตรฐาน จะเห็นได้ว่า สถานศึกษามีการดำเนินการตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษาโดยเน้นแนวคิดหลัก คือ การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (Child-centered development) การใช้สถานศึกษาเป็นฐานในการบริหารจัดการ (School-based Management : SBM) และการมีส่วนร่วมและการร่วมคิดร่วมทำ (Participation and Collaboration) ซึ่งเป็นแนวความคิดที่มุ่งให้การศึกษาเป็นแหล่งของสาธารณชนที่ทุกคนทุกส่วนของสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับบุคคลทุกคน และกับสังคมโดยส่วนรวมการศึกษาจึงเป็นเรื่องของทุกคน (All for Education) (เข็มเพชร กำหอม, 2543 : 31-32) นอกจากนี้ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้ให้แนวคิดที่สอดคล้องกันใน การแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาว่า มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นเป้าหมายกระบวนการหลักของการจัดการศึกษา ที่จะเป็นหลักประกันได้ว่าการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ไม่ว่าจะใครจะเป็นผู้จัดการศึกษา โดยรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล องค์กร หรือสถาบันใด การจัดการศึกษานั้นจะต้องได้คุณภาพและมาตรฐาน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น จะต้องเริ่มสถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของตนเอง การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษานั้น จะต้องมีการประกันคุณภาพ

ภายในผสมผสาน อยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ทำให้เด็กไทยเป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุข สามารถร่วมมือ และแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้อย่างมีศักดิ์ศรีในสังคมโลกต่อไป (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.2544: 141; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

Prince of Songkla University
Pattani Campus